



NKK1.0912.7.2025.7.WK
Warszawa, 17 lutego 2026

Pan
Andrzej Czerski
Dyrektor
Profilaktycznego Domu Zdrowia
w Juracie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Jednostka kontrolowana: Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie, dalej jako: „PDZ”, „Dom” „Jednostka”, ul. Wojska Polskiego 8, 84-141 Jurata.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadziły:

- Wioletta Kot – naczelnik w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 164/2025 z dnia 17 lipca 2025 r., ważnego w okresie od dnia 21 lipca 2025 r. do dnia 29 sierpnia 2025 r. – jako kierownik zespołu kontrolnego,
- Ewa Szewczyk – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 165/2025 z dnia 17 lipca 2025 r., ważnego w okresie od dnia 21 lipca 2025 r. do dnia 29 sierpnia 2025 r.,
- Marta Gójska – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1 w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 166/2025 z dnia 17 lipca 2025 r., ważnego w okresie od dnia 21 lipca 2025 r. do dnia 29 sierpnia 2025 r.

Temat kontroli: Wybrane aspekty funkcjonowania jednostki.

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2023 r. – 30 czerwca 2025 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od dnia 21 lipca 2025 r. do dnia 29 sierpnia 2025 r., w trybie zwykłym, na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, dalej jako: „*ustawa o kontroli*”.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

Celem kontroli było dokonanie oceny gospodarki finansowej i prawidłowości wydatkowania środków publicznych, polityki kadrowej oraz realizacji zadań statutowych PDZ.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Ze względu na specyfikę działalności Jednostki oraz ustalenia kontroli, zastosowano ocenę opisową.

W obszarze *Status prawny i struktura organizacyjna PDZ* należy stwierdzić, że zarówno statut jak i regulamin organizacyjny, od momentu ich nadania i wejścia w życie, tj. od 2011 r., nie były aktualizowane. W statucie widnieje zadanie: zapewnienie bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które od 2012 r. nie było realizowane.

Przedstawiony przez PDZ regulamin organizacyjny nie był zatwierdzony przez Ministra Zdrowia, zgodnie z wymogami z § 6 ust. 2 statutu, przy czym wymóg ten nie wynika z art. 26 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, organizację wewnętrzną instytucji gospodarki budżetowej określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora instytucji gospodarki budżetowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy dokonać aktualizacji zarówno statutu jak i regulaminu organizacyjnego PDZ w odniesieniu do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, a także struktury organizacyjnej i zakresu zadań Jednostki.

W obszarze *Kadra zarządzająca. Wynagrodzenie osób pełniących funkcje kierownicze w PDZ* pozytywnie oceniono zgodność wysokości wynagrodzenia Dyrektora PDZ oraz Głównego Księgowego z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi², dalej jako: „*ustawa kominowa*”.

W zakresie *Polityki kadrowej*, ustalono, że ze względu na fakt, iż w okresie objętym kontrolą w Domu zatrudnionych było od 5 do 8 pracowników, w PDZ nie ustalono regulaminu pracy, zgodnie z art. 104 § 2 ustawy Kodeks Pracy³.

Również z tych samych powodów, tj. niewielkiej liczby osób zatrudnionych w PDZ (od 5 do 8 pracowników), kwestie dotyczące zasad i warunków przyznawania wynagrodzenia za pracę, w tym dodatkowych świadczeń związanych z wykonywaną pracą, nie zostały uregulowane pisemnie.

Pozytywnie oceniono niewielki poziom fluktuacji kadr w okresie objętym kontrolą oraz przestrzeganie praw pracowniczych.

Na pozytywną ocenę zasługuje również fakt niezawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi na umowę o pracę. Jednocześnie ze względu na fakt, iż w PDZ nie ustalono zasad zawierania umów cywilnoprawnych, zasadnym jest rozważenie ich sformalizowania.

W obszarze *Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych* pozytywnie oceniono zagadnienia związane z opracowaniem i wykonaniem planów finansowych pod względem współpracy z organami nadzorującymi, jak również z

² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

³ Art. 104 § 2 ustawy Kodeks Pracy stanowi, iż pracodawca zatrudniający mniej niż 50 pracowników może wprowadzić regulamin pracy, chyba że w zakresie przewidzianym w § 1 obowiązują postanowienia układu zbiorowego pracy.

terminowym regulowaniem zobowiązań oraz ogólną stabilną sytuację finansową Domu. Zauważalna jest jednak utrudniona swoboda gospodarowania środkami PDZ z powodu ograniczeń budżetowych, co powodowało powstawanie dużych nadwyżek środków pieniężnych przy znacznie ograniczonej możliwości inwestowania i modernizowania istniejącej infrastruktury PDZ.

Zasadnym jest rozważenie przez kierownictwo DPZ zasadności podniesienia progów wartości dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Dom sporządził sprawozdania finansowe za 2023 r. oraz za 2024 r. w terminie określonym w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

PDZ sporządzał plany finansowe w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy i dwa kolejne lata zgodnie z art. 32 ustawy o finansach publicznych.

Jednostka nie sporządzała rocznego sprawozdania z działalności instytucji gospodarki budżetowej, czym naruszono art. 27 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co należy ocenić negatywnie.

W okresie objętym kontrolą, PDZ wykazywał tendencję wzrostową osiąganych przychodów, co należy ocenić pozytywnie. W badanym okresie ponad połowę przychodów Domu ze sprzedaży stanowiła sprzedaż turnusów rehabilitacyjnych i związanych z nimi zabiegów (55,52% w 2023 r., 58,35% w 2024 r., 50,63% w I półroczu 2025 r.), źródła pozostałych przychodów stanowiły sprzedaż tzw. turnusów komercyjnych, w tym usług hotelowych, turnusów i zabiegów oraz opłat za parking (40,71% w 2023 r., 38,13% w 2024 r., oraz 45,93% w I półroczu 2025 r.). Przychody z tytułu sprzedaży usług gastronomicznych stanowiły odpowiednio 2,41 %, 2,04% oraz 1,81% w badanym okresie.

Największy udział przychodów Domu zgodnie ze Statutem pochodzi z działalności podstawowej, należy jednak zauważyć, że drugi przedmiot działalności podstawowej PDZ jakim jest zapewnienie bazy dla organizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ogóle nie był realizowany w okresie objętym kontrolą.

Ustalono, że PDZ jest instytucją samofinansującą się i nie występował i nie otrzymał w kontrolowanym okresie dotacji z budżetu państwa.

PDZ jako instytucja gospodarki budżetowej działa w specyficznych warunkach organizacyjnych. Ustalanie turnusów rehabilitacyjnych w okresie od wiosny do jesieni i uzyskiwane w związku z tym zwiększone przychody w okresie letnim powodują powstawanie sezonowych nadwyżek przychodów w stosunku do ponoszonych kosztów, które następnie są częściowo zużywane w okresach „poza sezonem”.

W Jednostce nie ustalono procedur wewnętrznych z zakresu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej/powyżej 130.000 zł, co należy ocenić negatywnie.

Ustalono, że w 2024 r. kwotę 130.000,00 zł netto przekroczyły zakupy energii elektrycznej biorąc pod uwagę łącznie zakup energii i opłaty dystrybucyjne oraz zakupy od firmy [REDAKTOWANE], dostawcy mięsa i wędlin – zakup netto od tego dostawcy w 2024 r. wyniósł 146.465 zł. Stwierdzono, że PDZ nie udzielił zamówień publicznych w powyższych zakresach, co stanowiło naruszenie ustawy Prawo zamówień publicznych. Powyższe należy ocenić negatywnie.

Ponadto ustalono, że PDZ nie stosował zasad określonych w § 2 ust. 2 ww. umowy użyczenia z dnia 9 maja 2012 r., zawartej pomiędzy Ministerstwem Zdrowia a PDZ, udostępniając osobom zatrudnionym w PDZ pomieszczenia na terenie nieruchomości,

położonej w Juracie, przy ul. Wojska Polskiego 8 znajdującej się w trwałym zarządzie Ministerstwa Zdrowia, bez uprzedniej pisemnej zgody Ministra Zdrowia, co należy ocenić negatywnie.

W obszarze realizacji zadań statutowych, pozytywnie oceniono realizację zadania dotyczącego prowadzenia bazy turystyczno-wypoczynkowej umożliwiającej aktywny wypoczynek, rehabilitację osób niepełnosprawnych i profilaktykę zdrowotną. Natomiast ustalono, że zadanie dotyczące zapewnienia bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej od lat nie było realizowane, co należy ocenić negatywnie.

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Status prawny i struktura organizacyjna PDZ.

PDZ jest instytucją gospodarki budżetowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, działającą na podstawie zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie”⁵.

Jak wynika, w szczególności, z zapisów art. 23 ustawy o finansach publicznych, instytucja gospodarki budżetowej jest jednostką sektora finansów publicznych tworzoną w celu realizacji zadań publicznych, która:

- odpłatnie wykonuje wyodrębnione zadania,
- pokrywa koszty swojej działalności oraz zobowiązania z uzyskiwanych przychodów.

Instytucja gospodarki budżetowej działa na podstawie statutu nadanego przez organ wykonujący funkcje organu założycielskiego. Zgodnie ze statutem Domu⁶, przedmiotem działalności podstawowej PDZ jest:

1. prowadzenie bazy turystyczno-wypoczynkowej umożliwiającej aktywny wypoczynek, rehabilitację osób niepełnosprawnych i profilaktykę zdrowotną;
2. zapewnienie bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W skład PDZ wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowisko pracy:

- 1) Dział Administracyjno-Gospodarczy,
- 2) Dział Finansowy,
- 3) Dział Żywienia,
- 4) Samodzielne Stanowisko Pracy do Spraw Marketingu i Promocji.

Zgodnie ze statutem źródłami przychodów PDZ są:

- 1) wpływy ze sprzedaży usług świadczonych przez PDZ w ramach działalności statutowej, w zakresie umożliwiającym pełne i efektywne wykorzystanie jego potencjału,
- 2) wpływy ze sprzedaży towarów i składników majątkowych przekazanych na rzecz PDZ,
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych przekazanych na rzecz PDZ,
- 4) wpływy inne, takie jak np.: zapisy, darowizny.

⁴ Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.

⁵ Dz. Urz. Min. Zdrow. z 2011 r. Nr 1 poz. 7.

⁶ Stanowiącym załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie utworzenia instytucji gospodarki budżetowej pod nazwą „Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie”.

W statucie określono (§ 4 ust. 2), że usługi świadczone przez PDZ dla podmiotów zewnętrznych (poza usługami świadczonymi na rzecz podmiotu, który utworzył PDZ oraz poza usługami świadczonymi na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej) mają być wykonywane po cenach rynkowych, zaś wypracowany zysk ma być przeznaczony na realizację zadań publicznych. PDZ po zakończeniu każdego roku obrotowego obowiązany jest wpłacać na rachunek dochodów budżetu państwa 40 % wypracowanego zysku (§ 4 ust. 3 statutu).

Domem kieruje Dyrektor, który reprezentuje go na zewnątrz, w czasie nieobecności Dyrektora, jego zadania realizuje osoba upoważniona przez Dyrektora.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Statutu szczegółowy zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych i organizację wewnętrzną PDZ określa Dyrektor w regulaminie organizacyjnym, który zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.

Przestawiony przez Dom regulamin organizacyjny nie był zatwierdzony przez Ministra Zdrowia, przy czym wymóg ten nie wynika z art. 26 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, organizację wewnętrzną instytucji gospodarki budżetowej określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora instytucji gospodarki budżetowej.

Ustalony przez Dyrektora PDZ Regulamin organizacyjny, wszedł w życie z dniem 2 stycznia 2011 r. W powyższym Regulaminie organizacyjnym określono:

- 1) cele i zadania PDZ,
- 2) źródła przychodów jednostki,
- 3) struktura organizacyjna,
- 4) szczegółowy zakres działań poszczególnych komórek organizacyjnych:
 - dział finansowy,
 - dział administracyjno-gospodarczy (szczegółowo określono zadania kierownika ds. administracyjnych oraz konserwatora),
 - dział żywienia,
 - samodzielne stanowisko pracy do spraw marketingu i promocji (rozdzielono na 2 zadania: recepcja oraz marketing i promocja).

W okresie objętym kontrolą nie nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej PDZ⁷.

Należy zauważyć, że zarówno statut jak i regulamin organizacyjny nie były aktualizowane od momentu ich ustalenia. Zgodnie z informacją Dyrektora Domu⁸, PDZ nie podejmował działań dotyczących zmiany statutu, ponieważ Jednostka nie miała świadomości, że może wnioskować o zmianę zapisów statutu. W opinii Dyrektora Domu, w żadnym z artykułów ustawy o finansach publicznych, dotyczących instytucji gospodarki budżetowej, nie wskazano, że Dyrektor może się ubiegać o zmiany w statucie. Jak wskazano w ww. piśmie, art. 26 ust. 1 ustawy o finansach publicznych stanowi, że instytucja gospodarki budżetowej działa na podstawie statutu nadanego przez organ wykonujący funkcje organu założycielskiego. Zdaniem PDZ, zadania dyrektora instytucji gospodarki budżetowej są określone w art. 27 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, gdzie katalog zadań jest zamknięty i nie ma punktu, na który można by się powołać w celu modyfikacji statutu. Należy zauważyć, że przywołane przez Dyrektora PDZ przepisy dotyczące zadań dyrektora jednostki budżetowej nakładają na niego obowiązek wykonywania przez zarządzaną jednostkę jej zadań statutowych, tym samym w przypadku potrzeby ich aktualizacji

⁷ Pismo PDZ z dnia 22 lipca 2025 r. – dot. pisma PDZ/1/2025.

⁸ Pismo PDZ z dnia 1 września 2025 r. – dot. Pisma PDZ/12/2025.

uprawniamy dyrektora do wystąpienia o stosowną zmianę postanowień statutu wraz z uzasadnieniem, pomimo, iż nie formułują wprost takiej kompetencji (która w sposób oczywisty wiąże się z kompetencjami kierowniczymi /zarządczymi).

Ponadto z informacji Dyrektora wynikało, że, cyt.: „*w ciągu 14 lat istnienia PDZ jako IGB organ założycielski nie pytał o potrzebę zmian w Statucie*”. Powyższe stoi w sprzeczności z uzyskanymi w Ministerstwie Zdrowia informacjami, z których wynikało, że w 2022 r. zwrócono się do dyrektorów wszystkich jednostek podległych lub nadzorowanych, w tym do PDZ, o wskazanie czy jednostki widzą potrzebę zmian statutu w kontekście jego adekwatności do aktualnie obowiązujących przepisów prawa, a także struktury organizacyjnej i zakresu zadań Jednostki⁹. W odpowiedzi Dyrektor DPZ wskazał, że nie widzi obszaru, który w Jego ocenie mógłby zostać zaktualizowany. Tymczasem czynności kontrolne w sposób jednoznaczny wskazują, że modyfikacji powinno ulec zadanie statutowe nr 2, tj.: *zapewnienie bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej*, które nie było realizowane, co najmniej w okresie objętym kontrolą.

Brak inicjatywy PDZ w zakresie zmiany statutu, a następnie brak dokonania przez Jednostkę zmiany regulaminu organizacyjnego – w szczególności mając na uwadze obowiązujące przepisy prawa, strukturę organizacyjną i zakres zadań wykonywanych przez Jednostkę – należy ocenić negatywnie.

2. Kadra zarządzająca. Wynagrodzenie osób pełniących funkcje kierownicze w PDZ.

Dyrektorem PDZ prowadzonego w formie instytucji gospodarki budżetowej od dnia 1 stycznia 2011 r.¹⁰ jest Pan Andrzej Czerski. Główną księgową Domu od dnia 2 stycznia 2009 r. jest Pani Barbara Magoń¹¹.

Zgodnie z postanowieniami Statutu, Domem kieruje Dyrektor i reprezentuje PDZ na zewnątrz. W razie nieobecności Dyrektora, jego zadania realizuje osoba upoważniona przez Dyrektora.

W toku kontroli zbadano wysokość miesięcznego wynagrodzenia kierownictwa PDZ w aspekcie przestrzegania przepisów określonych w ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹², dalej jako: „*ustawa kominowa*” i stwierdzono, że wynagrodzenia Dyrektora oraz Głównej księgowej nie przekraczały wysokości wynagrodzenia określonego zgodnie z art. 8 pkt 1 ustawy kominowej.

⁹ Pismo z dnia 23 lutego 2022 r. o znaku NKN.569.9.2022.KG.1

¹⁰ Pismo z dnia 29 czerwca 2009 r. o znaku MZ-DNS-110-9499-1/KK/09, powołanie na stanowisko z dniem 1 lipca 2009 r. Pismem Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2010 r. o znaku MZ-DNS-110-13205-1/KK/10, z dniem 1 stycznia 2011 r. powołano Pana Andrzeja Czerskiego na stanowisko Dyrektora PDZ, prowadzonego w formie instytucji gospodarki budżetowej.

¹¹ Umowa o pracę z dnia 2 stycznia 2009 r., zatrudniona na 1/3 etatu, aneksem z dnia 30 września 2015 r. obowiązującym od dnia 1 października 2015 r. wymiar czasu pracy zwiększono do ½ etatu.

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 2136.

Jak wynikało z informacji¹³ Domu, w Jednostce nie ustanowiono pełnomocników oraz zastępców dyrektora PDZ¹⁴. Na czas nieobecności Dyrektora w Jednostce, zgodnie z § 5 pkt 4 Statutu, jego zadania realizuje osoba upoważniona przez Dyrektora PDZ o czym każdorazowo jest powiadamiane Ministerstwo Zdrowia. W roku 2023 osobą zastępującą Dyrektora była Kierownik ds. Administracji i Kadr – [REDAKTOWANE] (w 2024 r. odeszła na emeryturę). Od 2024 r. taką osobą jest zawsze Pani Barbara Magoń, Główna księgowa PDZ¹⁵.

W toku kontroli ustalono również, że PDZ od dnia 2 stycznia 2023 r. zawarł z Panią Barbarą Magoń umowę o pracę na stanowisku Kierownika ds. Administracji w wymiarze pełnego etatu. Zauważyć należy, że ogólną zasadą statuowaną przez kodeks pracy jest pozostawanie przez tego samego pracodawcę i pracownika tylko w jednym stosunku pracy. W związku z tym przyjmuje się, iż w razie wykonywania na rzecz pracodawcy kilku rodzajów pracy podporządkowanej należy domniemywać, że strony łączy jeden stosunek pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2002 r., sygn. akt I PKN 876/00). Przedmiotowa zasada ma źródło w przyjętej przez kodeks pracy konstrukcji stosunku pracy oraz ochronie interesów pracownika, polegającej na ustaleniu limitów i ograniczeń w przedłużaniu dobowego, tygodniowego i rocznego czasu pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1997 r., sygn. akt I PKN 43/97). Zawarcie przez tego samego pracodawcę i pracownika więcej niż jednej umowy o pracę, skutkować może bowiem naruszeniem limitów dotyczących czasu pracy i jego wymiaru, dobowego i tygodniowego wypoczynku, a także przepisów o pracy w godzinach nadliczbowych. W związku z powyższym opisaną powyżej sytuację należy uznać za nieprawidłową.

3. Polityka kadrowa.

3.1. Regulamin pracy, regulamin wynagradzania oraz zasady przyznawania premii i nagród.

Zgodnie z dyspozycją art. 104 § 1 ustawy z dnia Kodeksu pracy¹⁶, organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników ustala regulamin pracy. PDZ poinformowało¹⁷, że ze względu na fakt, iż w okresie objętym kontrolą w Domu zatrudnionych było od 5 do 8 pracowników, w PDZ nie ustalono regulaminu pracy, zgodnie z art. 104 § 2 ustawy Kodeks Pracy¹⁸.

Również z tych samych powodów, tj. niewielkiej liczby osób zatrudnionych w PDZ (od 5 do 8 pracowników), kwestie dotyczące zasad i warunków przyznawania wynagrodzenia za pracę, w tym dodatkowych świadczeń związanych z wykonywaną pracą, nie zostały uregulowane pisemnie.

Z przedstawionej przez PDZ informacji wynikało, że w 2023 r. wypłacono wynagrodzenia ogółem w wysokości 941.581,27 zł, w 2024 r. w wysokości 1.102.735,44 zł a w I półroczu

¹³ Pismo PDZ z dnia 22 lipca 2025 r. – dot. pisma PDZ/1/2025.

¹⁴ Statut PDZ nie przewiduje stanowiska zastępcy dyrektora.

¹⁵ Pismo z dnia 22 lipca 2025 r., odpowiedź na pytanie 1 pkt 5. W 2023 r. osoba zastępującą była [REDAKTOWANE] Kierownik ds. Administracji i Kadr, w 2024 r. odeszła na emeryturę.

¹⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.

¹⁷ Pismo PDZ z dnia 22 lipca 2025 r. – odp. na pismo nr PDZ/1/2025.

¹⁸ Art. 104 § 2 ustawy Kodeks Pracy stanowi, iż pracodawca zatrudniający mniej niż 50 pracowników może wprowadzić regulamin pracy, chyba że w zakresie przewidzianym w § 1 obowiązują postanowienia układu zbiorowego pracy.

2025 r. w wysokości 460.711,45 zł.

Zgodnie z przedstawioną przez DPZ informacją¹⁹, stan zatrudnienia w Domu przedstawiał się następująco.

Tabela nr 1. Stan zatrudnienia (umowy o pracę) w PDZ w okresie 1 stycznia 2023 r. – 30 czerwca 2025 r.

Stanowisko	Stan na 1.01.2023 r.		Stan na 31.12.2023 r.		Stan na 31.12.2024 r.		Stan na 30.06.2025 r.	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów
Dyrektor	1	1	1	1	1	1	1	1
Główny księgowy	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2
Kierownik ds. Administracji i Kadr	1	3/4	1	3/4	-	-	-	-
Kierownik ds. Administracji	-	-	1	1	1	1	1	1
Kierownik ds. Żywienia	1	1	1	1	1	1	1	1
Recepcjonista	1	1	1	1	1	1	1	1
Konserwator	1	1	1	1	1	1	1	1
Kucharz	-	-	-	-	-	-	1	1
Fizjoterapeuta	-	-	-	-	-	-	1	1
Razem	6	5,25	7	6,25	6	5,5	8	7,5

Z przedstawionych przez Dom informacji²⁰ wynikało, że w okresie objętym kontrolą zatrudniono na podstawie umowy o pracę łącznie 9 osób, z czego:

1) w 2023 r.:

- na umowę na czas nieokreślony – 1 osoba,
- na umowę na czas określony²¹ – 1 osoba;

2) w 2024 r.:

- na umowę na czas nieokreślony – 0
- na umowę na czas określony – 3 osoby

3) wg stanu na dzień 30 czerwca 2025 r.:

- na umowę na czas nieokreślony – 2 osoby,
- na umowę na czas określony – 2 osoby.

Natomiast w okresie objętym kontrolą rozwiązano²² umowę o pracę z 7 osobami, z czego:

1) w 2023 r.:

- 1 osoba – na podstawie art. 30 § 1 pkt 4²³ Kodeksu Pracy,

2) w 2024 r.:

- 1 osoba – na podstawie art. 30 § 1 pkt 1²⁴ Kodeksu Pracy,
- 1 osoba – na podstawie art. 30 § 1 pkt 2²⁵ Kodeksu Pracy,

¹⁹ Załącznik nr 3 do pisma PDZ z dnia 29 lipca 2025 r. – odp. na pismo PDZ/5/2025.

²⁰ Załącznik nr 1 do pisma PDZ z dnia 29 lipca 2025 r. – odp. na pismo PDZ/5/2025.

²¹ Umowa o pracę związana z rozpoczęciem „sezonu” dotyczy okresu, w którym w Domu przebywają pacjenci oraz turyści.

²² Załącznik nr 2 do pisma PDZ z dnia 29 lipca 2025 r. – odp. na pismo PDZ/5/2025.

²³ Umowa o pracę rozwiązuje się: z upływem czasu, na który była zawarta.

²⁴ Umowa o pracę rozwiązuje się: na mocy porozumienia stron.

²⁵ Umowa o pracę rozwiązuje się: przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem).

- 2 osoby – na podstawie art. 30 § 1 pkt 4 Kodeksu Pracy,
- 3) wg stanu na dzień 30 czerwca 2025 r.:
 - 1 osoba – na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 Kodeksu Pracy.

Liczba osób zatrudnionych na podstawie umów o pracę jest wystarczająca uwzględniając specyfikę funkcjonowania DPZ (sezonowość pracy) i ograniczenia budżetu. Wysokość wynagrodzenia jest ustalana indywidualnie i wynika ze specyficznego położenia PDZ, a tym samym ograniczeń z tym związanych i jest rokrocznie waloryzowana w oparciu o zmieniające się przepisy dotyczące wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wydawane na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę²⁶.

3.2. Przestrzeganie praw pracowniczych.

Z informacji²⁷ PDZ wynikało, że w Domu nie opracowano procedury dotyczącej polityki antymobbingowej, polityki równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji.

W opinii Dyrektora Domu, przy tak małej liczbie pracowników, łatwo jest reagować na sytuacje kryzysowe. PDZ na bieżąco reaguje na wszelkie skargi oraz uwagi pracowników a wszelkie decyzje są konsultowane bezpośrednio dyrektor-pracownik, pracownik-pracownik. w zawiązku z powyższym, w okresie objętym kontrolą nie toczyły się postępowania wyjaśniające, jak również nie powoływano komisji antymobbingowej.

Dyrektor PDZ poinformował, że w 2024 r. docierały do niego informacje o dyskryminacji. Pokojowe informowały, że recepcjonistka nie przekazuje im informacji na temat pokoi (który należy już posprzątać, gdzie umieścić dostawki, który z gości życzy sobie np. dodatkowy ręcznik albo dodatkowe sprzątanie). Po czym recepcjonistka przy gościach obrażała pokojowe i próbowała je winić za niewykonanie poleceń. Mimo prośb Dyrektora recepcjonistka wynajmowała pokoje na tzw. zakładek – nie dając możliwości dokładnego sprzątnięcia pokoju, pozwalając gościom zostać dłużej niż regulaminowa godzina wymeldowania, co także utrudniało sprzątanie pokoju. Była to jedna z głównych przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę Recepcjonistce w sierpniu 2024 r.

W odpowiedzi na pytanie, czy pracownicy sygnalizowali pracodawcy konflikty pracownicze, zachowania nieakceptowalne przez pracowników, naruszenia zasad kultury i wzajemnego poszanowania, PDZ poinformował, że w okresie objętym kontrolą zdarzył się przypadek opisany powyżej (dotyczył recepcjonistki).

W ramach informacji, w jaki sposób pracodawca dba o środowisko i kulturę pracy w aspekcie wzajemnych relacji pracowniczych, PDZ poinformował, że wszelkie decyzje są konsultowane bezpośrednio dyrektor-pracownik, pracownik-pracownik. Dyrektor jest zawsze do dyspozycji pracowników, nie trzeba się wcześniej umawiać.

W Domu nie sformalizowano zasad awansu służbowego. Z informacji przekazanej przez Jednostkę wynikało, że ze względu na małą liczbę pracowników, stanowiska są bez hierarchii typu: pracownik → młodszy specjalista → specjalista → zastępca kierownika → kierownik. Przeważnie zatrudnia się pracownika od razu na konkretne stanowisko – często się zdarza, że jest to osoba sprawdzona wcześniej pracująca na umowę-zlecenie. Przykładowo w 2024 r. kelnerka pracująca od lipca na zlecenie dała się poznać jako osoba bardzo kompetentna, o wysokiej kulturze osobistej, wykształcona – po studiach prawniczych. W sierpniu otrzymała propozycję pracy na stanowisku recepcjonistki

²⁶ Dz. U. z 2024 r., poz. 1773.

²⁷ Pismo PDZ z dnia 29 lipca 2025 r. – odp. na pismo nr PDZ/6/2025.

(oczywiście za jej zgodą). Uznano, że sprawdziła się na tym stanowisku w związku z tym otrzymała propozycję pracy na etacie (od dnia 1 października 2024 r.).

Zgodnie z art. 108 § 1 pkt 1 Kodeksu Pracy, za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy, pracodawca może stosować karę upomnienia oraz karę nagany.

PDZ poinformował²⁸, w okresie objętym kontrolą, zgodnie z art. 108 § 1 pkt 1 Kodeksu Pracy, wobec pracowników Domu zastosowano następujące kary:

- karę upomnienia ustnego otrzymała recepcjonistka w czerwcu 2024 r. – za niedopełnienie swoich obowiązków. Recepcjonistka nie odsłuchiwała wiadomości pozostawionych na poczcie głosowej służbowego telefonu, goście zgłaszali, że kontakt z recepcją jest utrudniony,
- karę upomnienia ustnego otrzymała recepcjonistka w sierpniu 2024 r. - bez zgody Dyrektora i bez poinformowania pokojowych i pracowników kuchni, pozwoliła grupie 10 osób na przyjazd do PDZ wcześniej o dwie doby (turnus rozpoczynał się 5 sierpnia, uczestnicy turnusu przyjechali 3 sierpnia). Goście musieli wejść do niesprzątniętych pokoi (brak zgłoszenia pokojowym), kuchnia nie była zaprowiantowana na dodatkowe osoby, nie było wystarczających porcji żywności dla gości. Panujący chaos wywoływał napięcia pomiędzy recepcją i innymi działami. Po tym incydencie recepcjonistka dostała polecenie od Dyrektora naliczenia opłaty i wystawienia faktury za dodatkowe dwie doby pobytu. Recepcjonistka nie wykonała polecenia za co dostała wypowiedzenie. Dodatkowo świadomie wprowadziła w błąd księgową przekazując jej informację, że Dyrektor anulował dodatkowe opłaty.

W okresie objętym kontrolą w PDZ nie przenoszono pracowników na inne stanowiska, w tym na niższe.

Jak poinformował, PDZ, recepcjonistka zwolniona we wrześniu 2024 r. skierowała sprawę do sądu pracy o odszkodowanie za wadliwe wypowiedzenie umowy i o zapłatę za przepracowane nadgodziny – w trakcie trwania czynności kontrolnych sprawa sądowa jeszcze się nie odbyła. Poza tym jednym przypadkiem, pracownicy PDZ nie kierowali spraw wynikających ze stosunku pracy na drogę sądową.

Ponadto Dom poinformował, że w okresie objętym kontrolą Państwowa Inspekcja Pracy nie prowadziła kontroli w Jednostce.

Biorąc pod uwagę fakt, że przepisy Kodeksu pracy nie określają pojęcia polityki antymobbingowej, polityki równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, w tym przymusu zastosowania pisemnej formy w postaci regulaminu czy zarządzenia, a mówią jedynie o obowiązku pracodawcy w przeciwdziałaniu występowania zjawisku mobbingu i działaniom dyskryminacyjnym w środowisku pracy, który to obowiązek jest realizowany w PDZ, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Ponadto nie stwierdzono także nieprawidłowości w realizowaniu obowiązku informowania pracowników o zasadach awansu mimo braku ich sformalizowania w drodze pisemnej, bowiem jak wynika z wyżej przedstawionych wyjaśnień PDZ, sposobem zawiadomienia o: możliwości zatrudnienia w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy; możliwości

²⁸ Pismo PDZ z dnia 29 lipca 2025 r. – odp. na pismo nr PDZ/6/2025.

awansu i wolnych stanowiskach pracy, przyjętym u tego pracodawcy jest forma ustna, co dopuszcza Kodeks pracy, a co ma uzasadnienie przy tak niskim poziomie zatrudnienia.

4. Zasadność zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami zatrudnionymi w PDZ na umowę o pracę oraz z innymi osobami/przedsiębiorcami.

W PDZ nie zostały sformalizowane zasady zawierania umów cywilnoprawnych.

Dom corocznie zatrudnia osoby na podstawie umów cywilnoprawnych.

Z przedstawionej przez Dom informacji²⁹ wynikało, że pracownicy zatrudniani corocznie na umowy cywilnoprawne to osoby z wieloletnim stażem w PDZ. Co roku, kiedy rozpoczyna się sezon, zawierane są z nimi nowe umowy (lekarze, pielęgniarka, masażysta, opiekun turnusu, pokojowe, kelnerki, pomoce kuchenne, pomoc kucharza, pomoce hotelowe, konserwatorzy, sprzątaczk, animatorzy). Osoby te są sprawdzone, doświadczone, znają realia pracy w branży. Jak poinformował Dyrektor Domu, pozyskanie pracowników jest dość trudne (i to nie tylko w sezonie), ponieważ na Mierzei Helskiej nie ma wolnej kadry. Dom ma kilka sprawdzonych osób z Ukrainy, kilku emerytowanych pracowników. W razie potrzeby zamieszczane są ogłoszenia na OLX.

Z przedstawionych przez PDZ informacji³⁰ wynikało, że zawarto umowy cywilnoprawne³¹: w 2023 r. z 24 osobami (łącznie wartość umów: 496.553,66 zł), w 2024 r. z 28 osobami (łącznie wartość umów: 593.724,60 zł) a w I półroczu 2025 r. z 19 osobami (łącznie wartość umów: 225.310,25 zł).

W okresie objętym kontrolą nie zawierano umów cywilnoprawnych z etatowymi pracownikami PDZ. Jednocześnie wyjaśniono, że zdarzyły się sytuacje, w których osoby pierwotnie zatrudnione na umowy cywilnoprawne, następnie zatrudnienie były na podstawie umowy o pracę:

- w 2024 r. [REDAKTOWANE] – pierwsza umowa cywilnoprawna jako kelnerka, druga umowa cywilnoprawna recepcjonistka – od 1 października 2024 r. została zatrudniona na etat jako recepcjonistka,
- w 2025 roku [REDAKTOWANE] – wcześniej zatrudniana na umowę zlecenia - została zatrudniona na umowę o pracę na stanowisku recepcjonistka od dnia 1 kwietnia 2025 r.

Według Dyrektora PDZ³² struktura potrzeb Jednostki przedstawiała się następująco.

Dom składa się z 4 budynków z pokojami, z czego w 3 budynkach jest samodzielna pokojowa, czwarty budynek jest sprzątany przez osobę obsługującą pralnię.

Liczba pokoi: budynek Wielkopolska 24; budynek Marysieńka 25, Zatoka 16, Hungaria 15, Domek Jasia (3 pokoje, kuchnia, łazienka).

²⁹ Pismo PDZ z dnia 24 lipca 20205 r. – odp. na pismo nr PDZ/3/2025.

³⁰ Pismo PDZ z dnia 24 lipca 20205 r. – odp. na pismo nr PDZ/3/2025.

³¹ Umowy cywilnoprawne zawierane w okresie objętym kontrolą – stanowiska: opiekun odpowiedzialny za turnusy rehabilitacyjne, pomoc kuchenna, lekarz, masażysta, pomoc hotelowa-pokojowa, pomoc hotelowa-ogrodnik/osoba sprzątająca, animator wieczorków kaszubskich dla grup rehabilitacyjnych, konserwator, pracownik pralni/pokojowa, pomocnik kucharza, pielęgniarka, pokojowa/pomoc hotelowa/sprzątaczk, pokojowa, kelner, pomoc w recepcji.

³² Pismo PDZ z dnia 24 lipca 20205 r. – odp. na pismo nr PDZ/3/2025.

Codziennego sprzątanía wymaga także teren PDZ – aby zapewnić komfort gościom oraz dodatkowo baza zabiegowa – miejsce, w którym wykonywane są zabiegi dla uczestników turnusów rehabilitacyjnych.

Dom musi zapewnić kadrę zgodną z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych³³, które nakłada określony wymóg kadrowy na takie ośrodki jak PDZ. Zgodnie z § 12 ust. 1 pkt ww. rozporządzenia, organizator turnusów rehabilitacyjnych powinien spełniać następujące warunki, min.:

2) zapewnić kadrę gwarantującą prawidłową realizację programów turnusów, w skład której wchodzi w szczególności:

- a) kierownik odpowiedzialny za przebieg danego turnusu,
 - b) pielęgniarka,
 - c) specjalista do spraw rehabilitacji ruchowej,
 - d) specjalista do spraw rekreacji,
 - e) pedagog lub inna osoba posiadająca przygotowanie pedagogiczne w przypadku turnusów organizowanych dla dzieci niepełnosprawnych lub osób z upośledzeniem umysłowym,
 - f) psycholog lub lekarz psychiatra w przypadku turnusów organizowanych dla osób z chorobą psychiczną,
 - g) tłumacz języka migowego w przypadku turnusów organizowanych dla osób z dysfunkcją narządu słuchu,
 - h) inni specjaliści w zależności od potrzeb wynikających z programu danego turnusu lub niepełnosprawności uczestników tego turnusu;
- 3) zapewnić łączny czas zorganizowanych zajęć indywidualnych i grupowych na turnusach w wymiarze nie mniejszym niż 6 godzin dziennie, a dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz osób z upośledzeniem umysłowym w wymiarze nie mniejszym niż 7 godzin dziennie;
- 4) zapewnić zajęcia specjalistyczne związane z rodzajem danego turnusu i uwzględniające rodzaj niepełnosprawności lub rodzaj dysfunkcji albo schorzeń uczestników turnusu w wymiarze nie mniejszym niż 60 % ogólnego czasu zorganizowanych zajęć dla uczestników turnusu, określonych w programie tego turnusu;
- 5) zapewnić osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwić korzystanie z opieki lekarskiej podczas turnusów;
- 6) zapewnić badanie lekarskie na początku turnusów i w razie potrzeby także na końcu tych turnusów w przypadku turnusów, których program przewiduje także zabiegi fizjoterapeutyczne.

Powyższe ma przełożenie w wykazie zawartych umów cywilnoprawnych i jest realizowane w sposób prawidłowy, co stwierdzono na podstawie oględzin oraz dokumentacji przedłożonej przez PDZ³⁴.

Z przedstawionej dokumentacji (umowy cywilnoprawne obowiązujące w czerwcu 2023 r., 2024 r. oraz 2025 r.) wynikało, że umowy były zawierane każdorazowo pomiędzy Dyrektorem PDZ a zleceniobiorcą, z ustalonym miesięcznym wynagrodzeniem lub stawką godzinową przysługującego wynagrodzenia. Umowy ogólnie określały charakter zleconych prac, np. praca w charakterze ogrodnika, prace porządkowe na terenie PDZ, pielęgniarka,

³³ Dz. U. Nr 230, poz. 1694.

³⁴ Wydruki za lata 2023-2025 stanowiące załącznik do pisma PDZ z 24 lipca 2025 r.-
odpowieź na pismo PDZ/3/2025.

kelner, recepcjonista, wynagrodzenie było wypłacane po przedstawieniu rachunku przez zleceniobiorcę.

Stawki miesięcznego wynagrodzenia w 2023 r. wahały się od 1.500,00 zł do wysokości najniższego wynagrodzenia miesięcznego, a stawka godzinowa wynosiła od 23,50 do 30,00 zł/godz. brutto. W 2024 r. miesięczne wynagrodzenie ustalano w wysokości od najniższej krajowej, a stawki godzinowe w kwotach od 30,00 do 43,00 zł/godz. W 2025 r. wynagrodzenia miesięczne w badanej próbie³⁵ znacznie wzrosły i wynosiły od 3.500,00 zł do 10.100,00 zł, a stawka godzinowa ustalona była w kwocie 43,00 zł/godz. Po zakończonym miesiącu zleceniobiorca wystawiał rachunek, a wykonanie zleconych prac było potwierdzane przez Główną Księgową pełniącą również funkcję Kierownika ds. Administracji³⁶.

Według informacji Dyrektora, pracownicy sezonowi mogli nocować w pokojach (Jurata, ul. Wojska Polskiego 8) niewynajmowanych o niskim standardzie, wykluczających możliwość wynajmu gościom, zlokalizowanych na strychu lub w piwnicy, bez sanitariatów, lecz ze wspólnymi łazienkami na korytarzach. Ww. nieruchomość położona w Juracie, przy ul. Wojska Polskiego 8 znajduje się w trwałym zarządzie Ministerstwa Zdrowia, a na podstawie umowy użyczenia z dnia 9 maja 2012 r. zawartej pomiędzy Ministerstwem Zdrowia a PDZ została oddana PDZ do bezpłatnego korzystania i używania na czas oznaczony.

Biorąc pod uwagę powyższą informację, należy stwierdzić, że PDZ nie stosował zasad określonych w § 2 ust. 2 ww. umowy użyczenia z dnia 9 maja 2012 r., udostępniając osobom zatrudnionym w PDZ pomieszczenia na terenie ww. nieruchomości bez uprzedniej pisemnej zgody Ministra Zdrowia, co należy ocenić negatywnie.

Dom organizuje turnusy rehabilitacyjne (12 turnusów 14 dni/13 nocy), wynajmuje pokoje gościom komercyjnym, a także sprzedaje posiłki gościom spoza Jednostki. Może też organizować szkolenia, imprezy integracyjne itp., jeśli będzie takie zapotrzebowanie.

Goście otrzymują 3 posiłki codziennie, serwowane do stołu, w szczycie sezonu wydawanych jest około 150 obiadów, podobne ilości śniadań i kolacji.

Kuchnia zatrudnia kucharza, dwie lub trzy pomoce kuchenne, i trzech kelnerów/kelnerki, praca w kuchni i na stołówce odbywa się od godziny 6:00 do 19:30, a w dniach kiedy są wieczorki dla grup rehabilitacyjnych do godz. 23:00.

Wszystkie budynki są z lat 30 XX wieku, w sezonie konieczna jest stała współpraca co najmniej z dwoma konserwatorami, ponieważ awarie armatury łazienkowej, sprzętów kuchennych itp. są częste. Niezbędna jest natychmiastowa reakcja personelu na wszelkie usterki takie jak przepalona żarówka, niedziałający telewizor, radio, przeciekająca umywalka itp.

Praca pokojowych trwa od godziny 7:00 do późnych godzin popołudniowych, gość może sobie zażyczyć posprzątania pokoju o różnych porach dnia, czasami praca pokojowych konieczna jest także wieczorami.

³⁵ W 2023 r.: ogrodnik, pielęgniarka, kelner (3 umowy), recepcjonista; w 2024 r.: lekarz, masażysta, recepcjonista, sprząatanie obiektów PDZ; w 2025 r.: masażysta, pomoc kuchenna, opiekun grup rehabilitacyjnych, kelner, sprząatanie budynku Wielkopolańska, lekarz.

³⁶ od 2 stycznia 2023 r. zatrudniona dodatkowo na pełen etat na stanowisku Kierownika ds. Administracji

Biorąc pod uwagę powyższe, zawieranie umów cywilnoprawnych z osobami z zewnątrz w celu wykonywania powyżej opisanych zadań należy uznać za zasadne.

3. Gospodarka finansowa i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.

PDZ jako instytucja gospodarki budżetowej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz w ustawie o rachunkowości.

4.1. Regulacje wewnętrzne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁷, dalej jako: „*ustawa o rachunkowości*”, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Księgowość Domu prowadzona jest na podstawie zasad (polityki) rachunkowości, wprowadzonych zarządzeniem³⁸ Dyrektora z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, dalej jako: „*polityka rachunkowości*”.

Przedmiotowy dokument zawiera podstawowe elementy wymagane na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. określenie m.in.: roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, metod i terminów inwentaryzowania aktywów i pasywów, systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów. W polityce rachunkowości przy zaliczeniu składników majątkowych do wartości niematerialnych i prawnych przyjęto wartość początkową powyżej 1.000,00 zł, dla środków trwałych ustalono wartość wynoszącą co najmniej 5.000,00 zł. Zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne³⁹ od początku 2018 r. obowiązuje przepis, zgodnie z którym limit wartości środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych umożliwiający jednorazowe zaliczenie wydatków na nabycie tych środków lub wartości do kosztów uzyskania przychodów został podwyższony do 10.000,00 zł. Zgodnie z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, w tym również za kwalifikowanie składników majątku jako niskocennych, przy którym należy uwzględnić rachunkową zasadę istotności, o której mowa w art. 8 ust. 1 ww. ustawy, oraz możliwość stosowania uproszczeń, wynikającą z treści art. 4 ust. 4 ww. ustawy. Uproszczenia można zastosować pod warunkiem, że nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz jej wynik finansowy, zatem do rozważenia przez kierownictwo DPZ pozostaje możliwość podniesienia progów wartości dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Od początku 2025 r. w PDZ obowiązuje również Instrukcja obiegu dokumentów

³⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn.zm.

³⁸ Brak numeru zarządzenia. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2017 r., aneksem nr 1 z dnia 1 stycznia 2023 r. wprowadzono rozliczenia z tytułu wynagrodzeń za pracę i umów zlecenia przy użyciu programu kadrowo-płacowego.

³⁹ Dz. U. poz. 2175, z późn. zm.

finansowo-księgowych⁴⁰. W dokumencie opisano m.in. zasady obiegu i kontroli dokumentów księgowych, w tym dokonywanej przez Główną księgową kontroli wstępnej, o której mowa w ustawie o finansach publicznych, oraz formalnej, rachunkowej i merytorycznej dokumentów.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.2. Plany finansowe.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej instytucji gospodarki budżetowej jest roczny plan finansowy.

Ustalanie projektu planu finansowego odbywało się pod nadzorem Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Zdrowia, dalej jako: „DBiF”, który ustalał ramy budżetu PDZ, oraz w korespondencji z Ministerstwem Finansów, dalej jako: „MF”. Dane dotyczące planu finansowego stanowiły załącznik do projektu ustawy budżetowej na dany rok i były przekazywane za pośrednictwem Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR.

Plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej, o których mowa w art. 9 pkt 6 ustawy o finansach publicznych (w tym PDZ) stanowią część budżetu państwa ustalonego w ustawie budżetowej na dany rok.

4.2.1. Projekt planu finansowego.

Prace nad projektem planu finansowego rozpoczynały się w roku poprzedzającym rok objęty planem.

W zakresie projektu planu na 2024 r. DBiF⁴¹ określił, że łączna wielkość kosztów w projekcie planu finansowego nie powinna być wyższa niż wielkość kosztów ujętych w planie finansowym na 2023 r., ewentualnie mogła być powiększona o skutek wynikający ze **wzrostu o 6,6%** funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi i wydatkami relacjonowanymi do wynagrodzeń oraz skutki wzrostu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W zakresie projektu planu na 2025 r., zgodnie z pismem DBiF⁴², łączna wielkość wydatków/kosztów w projektach planów finansowych jednostek sektora finansów publicznych nie mogła być wyższa niż wielkość wydatków/kosztów ujętych w planach finansowych na 2024 r., ewentualnie powiększona o skutek wynikający ze **wzrostu o 4,1%** funduszu wynagrodzeń wraz z pochodnymi i wydatkami relacjonowanymi do wynagrodzeń oraz skutki wzrostu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W obu tych pismach DBiF informował, że w opracowaniu materiałów planistycznych dotyczących planu finansowego należy uwzględnić zalecenie Najwyższej Izby Kontroli zawarte we wnioskach z kontroli „Opracowanie ustawy budżetowej na rok 2023” odnośnie do podawania wszystkich istotnych informacji, kluczowych dla objaśnienia zawartych w planach finansowych wielkości, a zwłaszcza przyczyn istotnych zmian w porównaniu z rokiem poprzednim, w szczególności w zakresie dotyczącym wynagrodzeń, dotacji z budżetu państwa, wydatków majątkowych i kosztów inwestycyjnych, a także zaciągniętych zobowiązań (kredytów i pożyczek) oraz innych istotnych z punktu widzenia danej jednostki danych prezentowanych w planie finansowym.

⁴⁰ Wprowadzona zarządzeniem Dyrektora (brak numeru zarządzenia) z dnia 1 stycznia 2025 r.

⁴¹ Z dnia 26 lipca 2023 r., o znaku BFW.311.5.2023.AS.

⁴² Z dnia 16 lipca 2024 r., o znaku BEK.3110.3.2024.AS.

Należy zauważyć, że MF⁴³ informując o akceptacji planu finansowego PDZ na 2025 r. zwracało jednocześnie uwagę, iż nie kwestionowało wzrostu kosztów Domu w porównaniu do roku poprzedniego, koszty mogły zostać zwiększone, natomiast należy dążyć do zwiększenia przychodów, tak aby konsumowały wzrost kosztów. Wskazano również, że PDZ prowadzi m.in. komercyjny wynajem pokoi w swoich obiektach, a więc posiada zasoby pozwalające na zwiększenie zysku netto, zatem należy dążyć do pełnego wykorzystania potencjału ludzkiego i majątkowego posiadanego przez PDZ zgodnie ze statutem.

4.2.2. Tryb ustalania planu finansowego.

Plany finansowe PDZ stanowiły element budżetu państwa w części 46 – Zdrowie, dział 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85116 – Profilaktyczne domy zdrowia.

Plan finansowy Domu na 2023 r. został ujęty w ustawie budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r.⁴⁴ – art. 31 pkt 9 ww. ustawy, załącznik nr 12 tabela nr 9. Pierwotny plan finansowy PDZ zakładał przychody w wysokości 2.220.000,00 zł, w tym przychody z prowadzonej działalności w wysokości 2.160.000,00 zł oraz pozostałe przychody w wysokości 60.000,00 zł. Pierwotnie koszty w 2023 r. zaplanowano w wysokości 2.200.000,00 zł, wynik brutto w wysokości 20.000,00 zł, a wynik netto na poziomie 11.000,00 zł.

Plan finansowy PDZ na 2024 r. został ujęty w ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r.⁴⁵ – art. 31 pkt 8 ww. ustawy, załącznik nr 12 tabela nr 8. Pierwotny plan finansowy PDZ zakładał przychody w wysokości 2.770.000,00 zł, w tym przychody z prowadzonej działalności w wysokości 2.700.000,00 zł oraz pozostałe przychody w wysokości 70.000,00 zł. Pierwotnie koszty w 2024 r. zaplanowano w wysokości 2.750.000,00 zł, wynik brutto w wysokości 20.000,00 zł, a wynik netto na poziomie 11.000,00 zł. Plan został zmieniony, zaplanowane przychody i koszty miały wzrosnąć o 165.000,00 zł, zmiana planu została zaakceptowana przez Ministra Zdrowia⁴⁶ zgodnie z art. 24 ust. 8 ustawy o finansach publicznych.

Plan finansowy PDZ na 2025 r. został ujęty w ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r.⁴⁷ – art. 30 pkt 8 ww. ustawy, załącznik nr 12 tabela nr 8. Pierwotny plan finansowy PDZ zakładał przychody w wysokości 3.055.000,00 zł, w tym przychody z prowadzonej działalności w wysokości 2.955.000,00 zł oraz pozostałe przychody w wysokości 100.000,00 zł. Pierwotnie koszty w 2025 r. zaplanowano w wysokości 3.035.000,00 zł, wynik brutto podobnie jak w poprzednich latach w wysokości 20.000,00 zł, a wynik netto na poziomie 11.000,00 zł.

Tabela nr 2. Plan finansowy na 2023 i 2024 r. wraz z wykonaniem.

Lp.	Wyszczególnienie	2023 r.			2024 r.		
		Plan pierwotny	Plan po korekcie	Wykonanie planu	Plan pierwotny	Plan po korekcie	Wykonanie planu

⁴³ Korespondencja mailowa z dnia 21 sierpnia 2024 r.

⁴⁴ Dz. U. z 2023 r., poz. 256 z późn. zm.

⁴⁵ Dz. U., poz. 122 z późn. zm.

⁴⁶ Pismo z dnia 16 grudnia 2024 r., o znaku BFK.3110.4.2024.WK.

⁴⁷ Dz. U., poz. 63.

		w tysiącach złotych			w tysiącach złotych		
I.	STAN NA POCZĄTEK ROKU						
1.	Środki obrotowe, w tym:	400	400	1.246	400	400	1.130
1.1.	Środki pieniężne	400	400	1.169	400	400	1.110
1.2.	Należności krótkoterminowe	0	0	77	0	0	20
2.	Zobowiązania	100	100	61	100	100	13
II.	PRZYCHODY OGÓŁEM	2.220	2.645	2.549	2.770	2.935	2.898
1.	Przychody z prowadzonej działalności	2.160	2.550	2.449	2.700	2.820	2.783
2.	Dotacje i subwencja z budżetu państwa	0	0	0	0	0	0
3.	Pozostałe przychody	60	95	100	70	115	115
III.	KOSZTY OGÓŁEM	2.200	2.625	2.497	2.750	2.915	2.814
1.	Koszty funkcjonowania	1.780	2.155	2.036	2.250	2.415	2.315
1.1.	Amortyzacja	15	15	7	10	5	5
1.2.	Materiały i energia	400	450	419	550	500	483
1.3.	Usługi obce	300	350	328	450	600	594
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	700	940	938	830	1.115	1.103
1.4.1.	osobowe	320	440	439	380	515	509
1.4.2.	bezosobowe	380	500	499	450	600	594
1.5.	Składki, z tego na:	115	170	165	135	195	191
1.5.1.	ubezpieczenie społeczne	100	155	153	120	180	177
1.5.2.	Fundusz pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	15	15	12	15	15	14
1.6.	Podatki i opłaty, w tym:	175	155	125	175	170	168
1.6.1.	podatek od towarów i usług (VAT)	90	90	61	90	100	99
1.6.2.	Opłaty na rzecz budżetu jednostek samorządu terytorialnego	85	65	64	85	70	68
1.7.	Pozostałe koszty funkcjonowania	75	75	54	100	80	72
2.	Pozostałe koszty	420	470	461	500	500	499
IV	WYNIK BRUTTO (poz. II – III)	20	20	52	20	20	84
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	9	9	24	9	9	43
1.	Podatek dochodowy od osób prawnych	2	2	6	2	2	16
2.	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego, w tym:	7	7	18	7	7	27
2.1.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku,	7	7	18	7	7	27

	nadwyżki środków finansowych)						
VI	WYNIK NETTO (poz. IV – V)	11	11	28	11	11	41
VII	DOTACJE I SUBWENCJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	0	0	0	0	0	0
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne)	0	0	0	0	0	0
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	0	0	0	0	0	0
X	STAN NA KONIEC ROKU						
1.	Środki obrotowe, w tym:	400	400	1.130	400	400	1.191
1.1.	Środki pieniężne	400	400	1.110	400	400	1.152
1.2.	Należności krótkoterminowe			20			39
2.	Zobowiązania	100	100	13	100	100	30

Dane przedstawione w tabeli 5 odpowiadają danym przedstawionym w sprawozdaniach Rb-40⁴⁸ składanych przez PDZ. Zgodnie z treścią § 18 ust. 1 a rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴⁹ Sprawozdania Rb-40 sporządzane były od początku danego roku do dnia 31 marca i narastająco za kolejne miesiące roku budżetowego w terminie do 23 dnia następnego miesiąca, a za grudzień o 30 dni później. Ustalono, że sprawozdania były przekazywane terminowo.

4.3. Sprawozdania finansowe. Sytuacja ekonomiczno-finansowa.

Z przekazanych przez PDZ dokumentów wynikało, iż sprawozdanie finansowe za 2023 r. zostało sporządzone w dniu 14 marca 2024 r. natomiast sprawozdanie finansowe za 2024 r. zostało sporządzone w dniu 19 marca 2025 r., a więc w terminie określonym w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Minister Zdrowia zatwierdził sprawozdania finansowe Domu za 2023 i 2024 r., odpowiednio w dniu 17 czerwca 2024 r.⁵⁰ oraz w dniu 25 kwietnia 2025 r.⁵¹

Na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniu finansowym PDZ, w szczególności rachunku zysków i strat oraz bilansie za 2023 i 2024 r., ustalono jak poniżej.

⁴⁸ Rb-40 sprawozdanie z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na dany rok, planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej. W sprawozdaniach Rb-40 kwoty ujmowane są w zł.

⁴⁹ Dz. U. poz. 144 z późn. zm. Rozporządzenie zostało uchylone na podstawie art. 41 ustawy z dnia 28 czerwca 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1089). Obecnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U., poz. 133).

⁵⁰ Pismo z dnia 17 czerwca 2024 r. o znaku BFK.3121.8.2.2024.AS.

⁵¹ Pismo z dnia 25 kwietnia 2025 r. o znaku BEK.3121.1.2025.AS.

W bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 r. PDZ wykazał po stronie aktywów i pasywów sumę 1.449.373,76 zł, przy czym aktywa obrotowe wyniosły 1.202.654,76 zł, w tym środki pieniężne w kasie i na rachunkach stanowiły aż 1.109.614,21 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2024 r. suma po stronie aktywów i pasywów wynosiła 1.523.061,37 zł, w tym aktywa obrotowe stanowiły 1.267.268,10 zł, z czego podobnie jak w poprzednim roku środki pieniężne w kasie i na rachunkach wynosiły 1.151.841,02 zł. W rachunku zysków i strat za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2023 r. PDZ wykazał zysk brutto w wysokości 52.426,31 zł (zysk netto w wysokości 27.641,59 zł), natomiast za rok obrotowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2024 r. zysk brutto wyniósł 84.082,44 zł (zysk netto wyniósł 40.852,46 zł).

W roku obrotowym 2023 przychody ogółem kształtowały się na poziomie 2.548.537,58 zł, a wysokość kosztów ogółem ponoszonych przez PDZ w tym okresie wynosiła 2.496.111,27 zł. W 2024 r. wartość przychodów ogółem wyniosła 2.897.888,37 zł, a koszty ogółem wyniosły 2.813.805,93 zł, tj. w badanym okresie przychody ogółem jednostki wzrosły o 13,71%, przy podobnym wzroście kosztów ogółem o 12,73%.

Poniższa tabela prezentuje wartość przychodów i kosztów z poszczególnych rodzajów działalności osiągniętych w okresie objętym kontrolą.

Tabela nr 3. Przychody i koszty PDZ w latach 2022-2024.

Wyszczególnienie	2022 r. (w zł)	2023 r. (w zł)	2024 r. (w zł)
PRZYCHODY	2.904.590,50	2.548.537,58	2.897.888,37
przychody ze sprzedaży	2.845.798,69	2.482.710,64	2.825.096,91
pozostałe przychody operacyjne	9.654,81	2.293,01	12.390,70
przychody finansowe	49.137,00	63.533,93	60.400,76
KOSZTY	2.533.79,45	2.496.111,27	2.813.805,93
koszty działalności operacyjnej	2.532.779,43	2.496.011,26	2.795.739,95
pozostałe koszty operacyjne	400,00	100,00	17.802,10
koszty finansowe	0,02	0,01	263,88
Zysk brutto	371.411,05	52.426,31	84.082,44
Podatek dochodowy	36.186,00	6.357,00	15.995,00
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku	134.090,02	18.427,72	27.234,98
Zysk netto	201.135,03	27.641,59	40.852,46

Analiza danych finansowych za 2024 r. wskazuje na wzrost przychodów ze sprzedaży o 342.386,27 zł, tj. o 13,79%, znaczny wzrost (o 440%) pozostałych przychodów operacyjnych przy spadku w obszarze przychodów finansowych o 3.133,17 zł, tj. 4,93%.

PDZ sporządzał plany finansowe w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy i dwa kolejne lata⁵² zgodnie z art. 32 ustawy o finansach publicznych.

PDZ nie sporządzał rocznego sprawozdania z działalności instytucji gospodarki budżetowej, czym naruszono art. 27 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

⁵² Plany w układzie zadaniowym sporządzane były na druku PF-BZ: na 2023 r. na podstawie pisma DBiF z dnia 20 marca 2023 r. o znaku BFK.311.2.2023.AS plan został przekazany w dniu 22 marca 2023 r., na 2024 r. na podstawie pisma DBiF z dnia 21 lutego 2024 r. o znaku BEK.3110.2.2024.AS plan został przekazany w dniu 22 lutego 2024 r.

4.3.1. Przychody PDZ.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia osiągnięte przez PDZ przychody, w podziale na źródła.

Tabela nr 4. Przychody Domu ze sprzedaży w latach 2023 – I półrocze 2025.

	Źródło przychodów	2023 r. (w zł)	2024 r. (w zł)	I – VI 2025 r. (w zł)
1.	Sprzedaż hotel	1.010.634,53	1.077.184,30	555.985,73
1.1.	Pobyt	906.137,71	960.816,02	499.954,78
1.2.	Parking	5.585,42	3.564,71	1.406,51
1.3.	Turnus opodatkowany	94.691,93	102.063,82	54.624,44
1.4.	Zabiegi opodatkowane	4.219,47	10.739,75	0,00
2.	Sprzedaż rehabilitacja zwolniona z VAT	1.378.360,20	1.648.449,40	612.851,81
2.1.	Turnus pobyt zw.	1.366.550,20	1.630.949,40	607.661,81
2.2.	Zabiegi zw.	11.810,00	17.500,00	5.190,00
3.	Sprzedaż gastronomia	59.920,31	57.625,77	21.924,01
3.1.	8% gastronomia	59.920,31	57.625,77	21.924,01
4.	Sprzedaż pozostała	33.795,60	41.837,44	19.646,74
4.1.	Czynsze	2.524,44	2.524,44	1.262,22
4.2.	Dzierżawy, najem	29.200,03	38.142,27	17.240,62
4.3.	Inna sprzedaż	2.071,13	1.170,73	1.143,90
	Razem	2.548.537,58	3.068.795,85	1.233.850,74

W badanym okresie ponad połowę przychodów Domu ze sprzedaży stanowiła sprzedaż turnusów rehabilitacyjnych i związanych z nimi zabiegów (55,52% w 2023 r., 58,35% w 2024 r., 50,63% w I półroczu 2025 r.), źródła pozostałych przychodów stanowiły sprzedaż tzw. turnusów komercyjnych, w tym usług hotelowych, turnusów i zabiegów oraz opłat za parking (40,71% w 2023 r., 38,13% w 2024 r., oraz 45,93% w I półroczu 2025 r.). Przychody z tytułu sprzedaży usług gastronomicznych stanowiły odpowiednio 2,41 %, 2,04% oraz 1,81% w badanym okresie.

W okresie objętym kontrolą, PDZ wykazywał tendencję wzrostową osiągniętych przychodów. Największy udział przychodów Domu zgodnie ze Statutem pochodzi z działalności podstawowej, należy jednak zauważyć, że drugi przedmiot działalności podstawowej PDZ jakim jest zapewnienie bazy dla organizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ogóle nie był realizowany. Jak wskazał Dyrektor⁵³, konferencje dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej były organizowane w 2010 i 2011 r. Dopiero po pytaniach kontrolujących PDZ skierował pismo do Głównego Inspektora Sanitarnego oferując swoje usługi⁵⁴.

4.3.2. Koszty PDZ.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia koszty działalności operacyjnej ponoszone przez PDZ, w podziale na rodzaje.

⁵³ Pismo z dnia 1 września 2025 r., odpowiedź na pytanie PDZ/12/2025, pkt 1.

⁵⁴ Pismo z dnia 29 sierpnia 2025 r.

Tabela nr 5. Koszty działalności operacyjnej PDZ w latach 2023- I półrocze 2025.

	Rodzaj kosztów	2023 r. (w zł)	2024 r. (w zł)	I – VI 2025 r. (w zł)
1.	Amortyzacja	6.502,41	4.521,03	2.005,38
2.	Zużycie materiałów i energii	418.800,59	483.185,34	213.940,05
3.	Usługi obce	327.662,32	293.578,83	128.282,43
4.	Podatki i opłaty	129.561,64	176.247,28	72.389,64
5.	Wynagrodzenia	941.581,27	1.102.735,44	460.711,45
6.	Świadczenia na rzecz pracowników	181.912,06	210.501,26	98.512,89
7.	Pozostałe koszty rodzajowe	28.539,56	25.936,96	21.275,59
8.	Wartość sprzedanych towarów	461.451,41	499.033,81	163.283,87
	RAZEM	2.496.011,26	2.795.739,95	1.160.401,30

Najwyższą wartość kosztów działalności operacyjnej stanowiły wynagrodzenia wraz ze świadczeniami na rzecz pracowników, wynosiły one 45,01% w 2023 r., 46,97% w 2024 r. i 48,19% w I połowie 2025 r. ogólnej sumy kosztów, przeznaczono na wynagrodzenia oraz świadczenia na rzecz pracowników. Ważną grupę stanowiły także koszty wartości sprzedanych towarów (kuchnia i przygotowanie posiłków) – odpowiednio 18,47%, 17,85%, i 14,07%, oraz zużycie materiałów i energii, które stanowiły 16,78%, 17,28% i 18,44% wartości poniesionych kosztów. Usługi obce pochłaniały odpowiednio 13,13%, 10,5% i 11,06% ogólnej sumy kosztów działalności operacyjnej PDZ. Pozostałe grupy kosztów stanowią niewielki odsetek wszystkich kosztów i utrzymywały się na podobnym poziomie.

4.4. Należności i zobowiązania.

W okresie objętym kontrolą PDZ nie posiadał ustalonej pisemnej procedury (instrukcji) windykacji należności oraz regulowania zobowiązań. Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności PDZ korzystał z następujących standardów: pod koniec października ustalone są daty turnusów rehabilitacyjnych na rok następny, od końca października PDZ zaczyna przyjmować rezerwacje na rok następny, od grudnia do marca wpływają zaliczki na turnusy rehabilitacyjne i na pobyty komercyjne, bezpośrednio do PDZ wpływają dofinansowania MOPS, PCPR, itp., do turnusów na konkretnego uczestnika, opłaty za pobyt regulowane są w ciągu pierwszych 3 dni po przyjeździe do Domu, a przy zapłacie odliczana jest wcześniej wpłacona zaliczka, zapłaty najczęściej regulowane są gotówkowo, lub kartą płatniczą, faktury z odroczonym terminem płatności są wystawiane tylko w przypadku biur podróży, lub biur pośredników, które organizują grupy na turnusy rehabilitacyjne. Niewielka ilość płatności przelewem pozwala kontrolować należności na bieżąco, monitoring stanu należności i zobowiązań dokonywany jest przez księgową⁵⁵.

W zakresie regulowania zobowiązań PDZ wyjaśnił, że faktury dotyczące zakupu towarów są odbierane od dostawców przez kierownika żywienia, następnie są bezpośrednio przekazywane do księgowej, która wprowadza płatności do banku, płatności dla kontrahentów wykonywane są przynajmniej dwa razy w tygodniu. Pozostałe faktury zakupowe, najczęściej dostarczane są do PDZ mailowo, sporadycznie listem. Dyrektor PDZ

⁵⁵ Pismo z dnia 30 lipca 2025 r., odpowiedź na pismo PDZ/8/2025 pkt 1 i 2.

zapewnił, że wszystkie faktury są płacone w terminie, w ostatnich 3 latach Dom nie otrzymał żadnego wezwania do zapłaty, jak również noty odsetkowej.⁵⁶

Tabela nr 6. Zestawienie należności krótkoterminowych PDZ w kontrolowanym okresie.

NALEŻNOŚCI	Niewymagalne (w zł)	Wymagalne (w zł)
stan na 31 grudnia 2023 r.	20.030,61	0,00
stan na 31 grudnia 2024 r.	38.829,56	0,00
stan na 30 czerwca 2025 r.	49.384,87	0,00

Tabela nr 7. Zestawienie zobowiązań krótkoterminowych PDZ w kontrolowanym okresie.

ZOBOWIĄZANIA	Niewymagalne (w zł)	Wymagalne (w zł)
stan na 31 grudnia 2023 r.	33.626,81	0,00
stan na 31 grudnia 2024 r.	66.461,96	0,00
stan na 30 czerwca 2025 r.	221.747,37	0,00

Należności długoterminowe w latach 2023-2024 nie występowały⁵⁷. W okresie kontrolowanym PDZ nie posiadał również należności i zobowiązań wymagalnych, co oceniono pozytywnie.

4.5. Lokaty wolnych środków.

PDZ posiadał wolne środki i dokonywał lokat terminowych zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Lokaty były dokonywane w systemie overnight oraz w depozycie u Ministra Finansów⁵⁸. Lokaty depozytowe były realizowane kwartalnie w kwotach od 600.000,00 zł⁵⁹ do 900.000,00 zł⁶⁰, uzyskane przychody z tego tytułu wyniosły: 37.461,09 zł w 2023 r., 33.832,05 zł w 2024 r., oraz 12.054,02 zł na dzień 30 czerwca 2025 r. Odsetki z tytułu lokat overnight wyniosły: 26.070,82 zł w 2023 r., 25.561,77 zł w 2024 r. oraz 10.700,63 zł na dzień 30 czerwca 2025 r. Dochody uzyskane z lokat zostały przeznaczone na działalność statutową Domu⁶¹.

Równocześnie ustalono, że PDZ jest instytucją samofinansującą się, Dom nie występował i inie otrzymał w kontrolowanym okresie dotacji z budżetu państwa.

PDZ jako instytucja gospodarki budżetowej działa w specyficznych warunkach organizacyjnych. Ustalanie turnusów rehabilitacyjnych w okresie od wiosny do jesieni i uzyskiwane w związku z tym zwiększone przychody w okresie letnim powodują powstawanie sezonowych nadwyżek przychodów w stosunku do ponoszonych kosztów, które następnie są częściowo zużywane w okresach „poza sezonem”.

⁵⁶ Pismo j.w.

⁵⁷ Co wykazano w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz na dzień 31 grudnia 2024 r.

⁵⁸ Bank Gospodarstwa Krajowego.

⁵⁹ Za okresy: 19 grudnia 2022 r. – 15 marca 2023 r., 17 marca 2023 r. – 16 czerwca 2023 r., 23 czerwca 2023 r. – 25 września 2023 r., 11 stycznia 2024 r. – 15 kwietnia 2024 r., 18 kwietnia 2024 r. – 22 lipca 2024 r.

⁶⁰ Za okres 6 maja 2025 r. – 11 sierpnia 2025 r.

⁶¹ Pismo z dnia 31 lipca 2025 r. odpowiedź na pytanie PDZ/9/2025, pkt 1 i 2.

Równocześnie ograniczenia dotyczące kosztów⁶², narzucane w procesie planowania budżetu PDZ utrudniają dokonywanie przez Jednostkę większych inwestycji pomimo posiadanych wolnych środków finansowych.

4.6. Prawdopodobieństwo wydatkowania środków publicznych.

W okresie objętym kontrolą PDZ nie przeprowadzał postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁶³, dalej jako „ustawa Pzp”. Wobec powyższego PDZ nie sporządził w badanym okresie planów postępowań o udzielenie zamówień⁶⁴, jakie przewiduje przeprowadzić w danym roku finansowym, jak również nie sporządził rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach⁶⁵.

PDZ nie posiadał również procedur wewnętrznych z zakresu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej/powyżej 130.000 zł.

Wyjaśniono, że⁶⁶ zakupy w PDZ dokonywane były na bieżąco, w zależności od potrzeb, tj. obłożenia obiektu hotelowego. Główne zakupy to żywność, środki czystości oraz media. Kryteria, którymi PDZ kieruje się przy zakupach to:

- dostępność towarów w danym momencie,
- ceny (wybierani są dostawcy z konkurencyjnymi cenami),
- częstotliwość dostaw (Dom nie posiada dużych chłodzi, dlatego dostawy muszą być realizowane na bieżąco).

PDZ poinformował, że w 2023 r. obrót z żadnym z dostawców nie przekroczył kwoty 130.000,00 zł netto.

Natomiast w 2024 r. kwotę 130.000,00 zł netto przekroczyły zakupy energii elektrycznej biorąc pod uwagę łącznie zakup energii i opłaty dystrybucyjne, aczkolwiek oddzielnie zakup od [REDAKTOWANE] mieścił się w progu do kwoty 130.000 zł netto. Jak wskazano, wzrost cen energii był mocno odczuwalny dla wszystkich odbiorców. Do końca marca 2024 r. PDZ miał podpisaną korzystną umowę na dostawę energii od [REDAKTOWANE], przedłużenie umowy gwarantowało też niższe ceny niż u konkurencji. PDZ poinformował, że nie ma wpływu na cenę za dystrybucję energii – [REDAKTOWANE] jest monopolistą na pomorzu i narzuca swoje ceny. [REDAKTOWANE] jest dostawcą energii elektrycznej a Energa- [REDAKTOWANE] pobiera opłatę za dystrybucję prądu. Sprzedawca energii nie zawsze jest dystrybutorem. Dystrybutorzy to na ogół monopolistyczne firmy. Zanim PDZ podpisał umowę z [REDAKTOWANE] kupowano energię od [REDAKTOWANE] i wówczas wystawiana była jedna faktura na obydwie usługi, tj. zakup i dystrybucję energii.

⁶² W szczególności wytyczne Ministerstwa Finansów w zakresie łącznej wielkości kosztów w planie finansowym.

⁶³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320.

⁶⁴ Zgodnie z treścią art. 23 ustawy Pzp zamawiający publiczni, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 ustawy Pzp, oraz ich związki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym.

⁶⁵ Zgodnie z treścią art. 82 ustawy Pzp Zamawiający sporządza roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach, zwane dalej "sprawozdaniem", w tym o zamówieniach wyłączonych na podstawie niniejszego działu rozdziału 1 oddziału 2, zamówieniach klasycznych, których wartość jest mniejsza niż 130 000 złotych, a także o zamówieniach sektorowych oraz zamówieniach w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, których wartość jest mniejsza niż progi unijne.

⁶⁶ Pismo PDZ z dnia 23 lipca 2025 r. – w odpowiedzi na pismo PDZ/2/2025.

W 2024 r. przekroczono również kwotę 130.000,00 zł netto zakupu od firmy [REDAKTOWANO] dostawcy mięsa i wędlin – zakup netto od tego dostawcy w 2024 r. wyniósł 146.465 zł. Jak wynikało z informacji przekazanej przez Dom, ubiegły rok przyniósł duży wzrost cen artykułów spożywczych (na początku roku PDZ nie oszacował jak wysoka będzie inflacja), było też większe obciążenie obiektu niż w latach poprzednich, co wiązało się z większymi, niż zakładane na początku roku zakupami. [REDAKTOWANO] oferował konkurencyjne (niższe) ceny, a przede wszystkim gwarantował codzienne dostawy.

W tym miejscu należy zauważyć, że PDZ będący instytucją gospodarki budżetowej, należy do katalogu jednostek sektora finansów publicznych (art. 9 pkt 6 i art. 23 ust. 1 ustawy o finansach publicznych). Zgodnie z treścią art. 4 pkt 1 ustawy Pzp, jej przepisy znajdują zastosowanie do zamawiających publicznych, którymi są jednostki sektora finansów publicznych. Wobec powyższego PDZ miał obowiązek stosowania przepisów ustawy Pzp w zakresie realizowanych zakupów. Jednocześnie podkreślić należy, że w przypadku dokonywanych przez Jednostkę zakupów nie miało miejsce wyłączenie stosowania przepisów ustawy Pzp, o którym mowa w Oddziale 2. ww. ustawy.

Należy nadmienić, że gdyby Jednostka miała świadomość obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp, z całą pewnością posiadałaby wiedzę o zasadach dotyczących szacowania wartości zamówienia. Podkreślenia wymaga, że właściwe oszacowanie wartości zamówienia ma istotne znaczenie dla prawidłowego stosowania przepisów ustawy Pzp, w zakresie zakwalifikowania zamówienia jako zamówienia o wartości krajowej albo unijnej, jak również w przypadku badania rażąco niskiej ceny, ustalania wysokości wadium czy proporcjonalności warunków udziału w postępowaniu.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z informacjami zawartymi w Informatorze Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2021⁶⁷, szacowanie wartości każdego zamówienia, w tym także szacowanie zamówień na dostawy produktów spożywczych powinno odbywać się zgodnie z ogólnymi zasadami szacowania zamówień wyrażonymi w szczególności w art. 28 oraz 29 ustawy Pzp.

Zgodnie z art. 28 ustawy Pzp, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością. Z przepisu tego wynika zatem obowiązek dołożenia przez zamawiającego należytej staranności przy ustalaniu wartości zamówienia. Jednocześnie w myśl art. 29 ust. 1 ustawy Pzp zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zaniżać wartości zamówienia lub wybierać sposobu obliczania wartości zamówienia. Natomiast wedle treści art. 29 ust. 2 ustawy Pzp zamawiający nie może dzielić zamówienia na odrębne zamówienia, jeżeli prowadzi to do niestosowania przepisów ustawy, chyba że uzasadnione jest to obiektywnymi przyczynami. Sens normatywny tych przepisów sprowadza się do ustalenia, iż zamawiający nie może dokonywać podziału zamówienia (zaniżać jego wartości) w taki sposób, aby na skutek ustalenia wartości dla każdej z wydzielonych części zamówienia doszło do nieuprawnionego wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp, czy też z drugiej strony, do nieuprawnionego zastosowania przepisów odnoszących się do zamówień o wartości poniżej określonego progu. Innymi słowy nie jest zakazany sam podział jednego zamówienia na części, ale jest zakazany taki podział, który zmierza do uniknięcia stosowania przez zamawiającego przepisów ustawy Pzp właściwych dla zamówienia o określonej wartości szacunkowej.

⁶⁷ Str. 27-29.

W kontekście zamówień obejmujących dostawy produktów spożywczych należy zwrócić uwagę także na regulację art. 30 ust. 2 ustawy Pzp zgodnie z którą, w przypadku gdy zamawiający planuje nabycie podobnych dostaw, wartością zamówienia jest łączna wartość podobnych dostaw, nawet jeżeli zamawiający udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania, lub dopuszcza możliwość składania ofert częściowych. Pojęcie „łącznej wartości” należy odnieść do wartości szacunkowej całego zamówienia określonej przed wszczęciem pierwszego postępowania służącego udzieleniu zamówienia w częściach. A zatem, jeżeli zamawiający decyduje się udzielać zamówienia na podobne dostawy w częściach i organizuje odrębne postępowania obejmujące poszczególne części, wówczas dla każdego odrębnego postępowania (części zamówienia) przyjmuje się wartość całego zamówienia, ustaloną przed wszczęciem pierwszego postępowania służącego udzieleniu zamówienia w częściach. W konsekwencji, zamawiający udzielający zamówienia w częściach, wszczynając postępowanie na poszczególne części, nie jest zobowiązany do ponownego oszacowania ich wartości, chyba że po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane oszacowanie. Wówczas, stosownie do treści art. 36 ust. 2 ustawy Pzp, zamawiający zobowiązany będzie dokonać zmiany ustalonej wartości zamówienia.

W powyższym kontekście należy także zwrócić uwagę na wytyczne w zakresie prawidłowego szacowania wartości zamówień i zakazu dzielenia ich na części zawarte w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej Dyrektywę 2004/18/WE. W art. 5 ust. 9 ww. Dyrektywy wskazano, że w przypadku gdy proponowane nabycie podobnych dostaw może prowadzić do udzielenia zamówień w formie odrębnych części, na potrzeby ustalenia, czy wartość dostaw przekracza próg stosowania dyrektywy, uwzględnia się całkowitą szacunkową wartość wszystkich tych części, zaś w przypadku gdy łączna wartość części jest na poziomie lub powyżej progu określonego w art. 4, przepisy dyrektywy stosuje się do udzielenia każdej z części zamówienia. Z powyższego wynika, iż dyrektywa kładzie nacisk na etap planowania dostawy oraz podobieństwo przedmiotu zamówienia. Oznacza to, że decydującym kryterium oceny obowiązku łącznego szacowania wartości zamówienia w przypadku dostaw jest obiektywna możliwość zaplanowania udzielenia zamówień w określonym czasie oraz podobieństwo przedmiotowe.

Warto również przytoczyć pogląd ustawodawcy unijnego wyrażony w treści motywu 19 Dyrektywy 2014/24/UE, zgodnie z którym do celów szacowania progów pojęcie podobnych dostaw należy rozumieć jako produkty o identycznym lub podobnym przeznaczeniu – jak np. dostawy różnych rodzajów żywności. A zatem intencja ustawodawcy unijnego zdaje się preferować pogląd, iż dostawy różnych rodzajów żywności to podobne dostawy, które mogą być udzielane w częściach, ale wartość wszystkich tych części należy szacować łącznie. Nie jest to jednak pogląd kategoryczny. Jak dalej stanowi treść motywu 19 preambuły, „zazwyczaj wykonawca w danym sektorze byłby zainteresowany dostawą takich artykułów jako części swojego normalnego asortymentu”. Innymi słowy, dostawca pieczywa nie jest z reguły zainteresowany dostawami mięsa, a ten z kolei dostawami pieczywa. A zatem treść motywu 19 nie przekreśla automatycznie argumentu przemawiającego za odrębnym szacowaniem takich zamówień w konkretnych okolicznościach zamówienia.

W konsekwencji należy wskazać, iż w przypadku zamówień obejmujących swym zakresem dostawy artykułów spożywczych istotnym kryterium decydującym o tym czy mamy do czynienia z jednym zamówieniem, czy z kilkoma odrębnymi, będzie dostępność produktów

u jednego dostawcy. Powyższej oceny zamawiający powinien dokonywać z uwzględnieniem podziału, jaki w sposób naturalny istnieje na rynku artykułów spożywczych. Jeżeli zatem wartość odrębnego zamówienia nie przekroczy kwoty 130 000 zł, do udzielenia zamówienia na produkty spożywcze, przepisy ustawy Pzp nie będą miały zastosowania. Ostatecznie jednak wybór metody szacowania wartości zamówienia należy oceniać mając na uwadze konkretny stan faktyczny.

Reasumując, negatywnie należy ocenić brak stosowania w PDZ przepisów ustawy Pzp w zakresie dokonywanych, w okresie objętym kontrolą, zakupów, co wskazuje również na niewłaściwy nadzór nad wydatkowaniem środków publicznych. Podkreślenia wymaga, że obowiązkiem podmiotu, który należy do katalogu jednostek sektora finansów publicznych jest bezwzględne stosowanie przepisów ustawy Pzp, która określa w szczególności nie tylko podmioty zobowiązane do stosowania jej przepisów, ale również zasady udzielania zamówień publicznych, w tym w zakresie szacowania wartości zamówienia.

Należy podkreślić, że zgodnie z treścią art. 619 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Pzp – zamawiający, który udziela zamówienia bez zastosowania ustawy podlega karze pieniężnej. Dodatkowo, brak posiadania przez Jednostkę wewnętrznych regulacji z zakresu udzielania zamówień publicznych stanowi naruszenie art. 44 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (ust. 3). Jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej (ust. 4).

Brak stosowania przez PDZ przepisów ustawy Pzp, jak również brak wewnętrznych procedur stanowił naruszenie przepisów powszechnie obowiązującego prawa, tj. przepisów ustawy Pzp jak również art. 44 ust. 3 i 4 ustawy o finansach publicznych.

Jako konieczne wskazać należy przeprowadzenie szkoleń dotyczących w szczególności zasad stosowania przepisów ustawy Pzp oraz opracowanie procedur wewnętrznych z zakresu udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej/powyżej 130.000 zł, należy również wdrożyć bieżące monitorowanie wartości zakupów poszczególnych produktów w tym produktów spożywczych.

4.7. Zakupy inwestycyjne.

W okresie kontrolowanym PDZ dokonywał niewielkich wydatków inwestycyjnych ograniczających się do wymiany zużytych lub zepsutych urządzeń. W 2023 r. zakupiono kilka mebli do pokoi hotelowych, żaden nie przekroczył kwoty 1000 zł/sztukę netto. W 2024 r. zakupiono: szafę chłodniczą o wartości 8.780,49 zł netto na skutek awarii posiadanej 15-letniej szafy chłodniczej, aparat do elektroterapii o wartości 4.814,81 zł netto w związku z koniecznością zastąpienia starego zepsutego aparatu do rehabilitacji, oraz cykliniarkę o wartości 3.104,87 netto, ponieważ najem usługi cyklinowania około 20 pokoi znacznie przewyższałby wartość urządzenia. Konserwatorzy wycyklinowali pokoje

przy użyciu zakupionej maszyny, co zredukowało koszty. W 2025 r. zakupiono dwie chłodziarki za łączną kwotę 6.829,26 zł netto.⁶⁸

W 2023 r. wykonano prace remontowe obejmujące prace dekarские – klejenie papy o wartości 7.400,00 zł oraz malowanie elewacji – odświeżenie o wartości 17.400,00 zł⁶⁹, w 2024 r. wykonano m.in. remont holu w budynku Wielkopólanka – ułożenie nowej posadzki o wartości 13.414,00 zł, remont brodzików o wartości 5.284,00 zł, drzwi do kabin prysznicowych w budynku Wielkopólanka o wartości 2.080,73 zł, remonty pokoi i kabin prysznicowych o wartości 4.219,51 zł, montaż do kabin prysznicowych o wartości 1.500,00 zł, naprawę dachu w budynku Wielkopólanka o wartości 2.300,00 zł⁷⁰.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja zadań statutowych.

Zgodnie z § 3 statutu Domu, przedmiotem działalności podstawowej PDZ jest:

- 1) prowadzenie bazy turystyczno-wypoczynkowej umożliwiającej aktywny wypoczynek, rehabilitację osób niepełnosprawnych i profilaktykę zdrowotną;
- 2) zapewnienie bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Z przedstawionej przez Jednostkę informacji⁷¹ w powyższym zakresie, wynikało co następuje.

- 1) W odniesieniu do realizacji zadania dotyczącego prowadzenia bazy turystyczno-wypoczynkowej umożliwiającej aktywny wypoczynek, rehabilitację osób niepełnosprawnych i profilaktykę zdrowotną, PDZ przedstawił⁷²:
 - Zawiadomienie o wpisie do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych nr OR/22/01/23 z dnia 27 stycznia 2023 r., informujące, iż z dniem 17 lutego 2023 r. PDZ otrzymał wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i jest uprawniony do organizowania turnusów rehabilitacyjnych usprawniająco-rekreacyjnych (z dysfunkcją narządu ruchu, z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, z padaczką, ze schorzeniami: układu krążenia, układu oddechowego, laryngologicznymi, reumatycznymi, onkologicznymi, kobiety po mastektomii) oraz psychoterapeutycznych (z dysfunkcją narządu ruchu, z upośledzeniem umysłowym, ze schorzeniami układu krążenia, kobiety po mastektomii, osoby po laryngektomii, z chorobami przemiany materii, z chorobami reumatycznymi, z chorobami moczowo-płciowymi, ze schorzeniami układu oddechowego) dla grupy osób niepełnosprawnych, z datą ważności do dnia 17 lutego 2026 r.;
 - Zawiadomienie o wpisie do rejestru ośrodków OD/22/06/23 z dnia 15 lutego 2023 r., informujące, iż z dniem 25 marca 2023 r. PDZ otrzymał wpis do rejestru ośrodków w którym mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne i uprawniony jest do

⁶⁸ Pismo z dnia 31 lipca 2025 r. odpowiedź na pytanie PDZ/9/2025, pkt 4.

⁶⁹ Wydruk konta 402-04 za 2023 r., łączna wartość 24.800,00 zł.

⁷⁰ Wydruk konta 402-04 za 2024 r., łączna wartość 38.451,20 zł.

⁷¹ Pismo PDZ z dnia 1 września 2025 r. w odpowiedzi na pismo PDZ/12/2025.

⁷² Pismo PDZ z dnia 4 sierpnia 2025 r. – w odpowiedzi na pismo PDZ/11/2025.

przyjmowania zorganizowanych grup osób niepełnosprawnych na turnusy usprawniająco-rekreacyjne oraz psychoterapeutyczne (z dysfunkcją narządu ruchu, z upośledzeniem umysłowym, z chorobą psychiczną, z autyzmem, z cukrzycą, z otyłością, z padaczką, z hemofilią, z niedoczynnością tarczycy, kobiety po mastektomii, z chorobami: neurologicznymi, reumatycznymi, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, narządów wydzielania wewnętrznego, układu krwiotwórczego, dermatologicznymi, z przewlekłymi chorobami wątroby, z przewlekłym zapaleniem trzustki, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, z zespołem Downa, z zaburzeniami głosu i mowy, z wadami postawy, z wadami genetycznymi, ze schorzeniami kręgosłupa, ze schorzeniami: układu krążenia, układu oddechowego, laryngologicznymi, endokrynologicznymi, onkologicznymi i ze stwardnieniem rozsianym), z okresem ważności do dnia 25 marca 2026 r.

Z przedstawionej przez Dom informacji⁷³, wynikało, że w PDZ nie utworzono wewnętrznych regulacji dotyczących kwalifikacji uczestników na turnusy rehabilitacyjne organizowane w Jednostce, ponieważ ww. zasady zostały szczegółowo uregulowane w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych⁷⁴ i kwalifikacja uczestników na turnusy przebiega zgodnie z nimi.

Proces ten obejmuje: uzyskanie wniosku od lekarza o skierowanie, wypełnienie wniosku o dofinansowanie, złożenie wszystkich dokumentów do PCPR⁷⁵, a następnie samodzielny wybór organizatora i miejsca turnusu po otrzymaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania. Uczestnicy turnusów sami decydują dokąd pojadą na turnus rehabilitacyjny, a dane PDZ są w bazie ośrodków organizujących turnusy. Po zgłoszeniu chęci uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym w PDZ, ośrodek weryfikuje, czy schorzenie, które ma być leczone mieści się w zakresie jaki PDZ uzyskał we wpisie do rejestru ośrodków.

Jak wynikało z informacji Domu⁷⁶, w kontrolowanym okresie co roku organizowanych było w PDZ po 12 turnusów, w okresie od połowy kwietnia do końca października – w okresie zimowym brak było zainteresowania kuracjuszy przyjazdami do Juraty.

Pierwsze przyjazdy gości zaczynają się od Wielkiego Czwartku na „pobyt wielkanocny”. W 2023 r. sezon rozpoczęło I turnusem w dniu 20 kwietnia 2023 r. a zakończono XII turnusem w dniu 15 października 2023 r. W 2024 r. sezon rozpoczęło I turnusem w dniu 22 kwietnia 2024 r. a zakończono XII turnusem 17 października 2024 r. Natomiast w 2025 r. sezon rozpoczęło I turnusem 25 kwietnia 2025 r. a planowano zakończyć XII turnusem w dniu 20 października 2025 r.⁷⁷.

Po zakończeniu sezonu, w ramach oszczędności wyłączane jest ogrzewanie budynków i ogrzewanie wody. Dla gości, którzy chcą przyjechać do PDZ po sezonie, przygotowanych jest kilka pokoi w budynku Wielkopola. W łazienkach tych pokoi zamontowane są bojler do grzania wody, do pokoi wnoszą się grzejniki przenośne.

⁷³ Pismo PDZ z dnia 1 września 2025 r. w odpowiedzi na pismo PDZ/12/2025.

⁷⁴ Dz. U. Nr 23, poz. 1694.

⁷⁵ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

⁷⁶ Pismo PDZ z dnia 4 sierpnia 2025 r. w odpowiedzi na pismo PDZ/10/2025.

⁷⁷ Kontrolujący prowadzili czynności kontrolne w Domu na przełomie VII i VIII turnusu (6-8 sierpnia 2025 r.)

Po sezonie goście mogą liczyć na śniadania, które serwowane są przez kierownika żywienia. Najem od 1 listopada do końca lutego jest rzadkością, PDZ nie dysponuje infrastrukturą towarzyszącą typu basen, kręgielnia, SPA.

- 2) W odniesieniu do realizacji zadania dotyczącego zapewnienia bazy dla konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej, PDZ wskazał, że w okresie kontrolowanym, tj. 2023 – 30 czerwca 2025 r., PDZ nie realizował żadnych zadań na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dalej „GIS”. Konferencje dla GIS były organizowane w 2010 i 2011 r. Należy zauważyć, że od 2011 r. w statucie PDZ widniało zadanie, które nie było realizowane w ogóle, przy czym zarówno Dom jak i GIS nie zabiegali o współpracę w tym zakresie. Po pytaniach kontrolujących w powyższym zakresie, dnia 29 sierpnia 2025 r. PDZ wystosował pismo do GIS, oferując swoje usługi. Biorąc pod uwagę powyższe, Dyrektor PDZ winien rozważyć wystąpienie do Ministra Zdrowia o wprowadzenie zmian w tym zakresie, polegających albo na zmianie ww. zadania albo całkowitej rezygnacji z niego.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że w okresie objętym kontrolą, PDZ realizowało zadanie statutowe dotyczące prowadzenia bazy turystyczno-wypoczynkowej umożliwiającej aktywny wypoczynek, rehabilitację osób niepełnosprawnych i profilaktykę zdrowotną, co należy ocenić pozytywnie.

Negatywnie natomiast należy ocenić nierealizowanie jak również niepodejmowanie w zasadzie od 2012 r. żadnych działań mających na celu realizację zadania dotyczącego zapewnienia bazy dla zorganizowanych konferencji, sympozjów, szkoleń i zjazdów, w szczególności umożliwiającej prowadzenie działalności szkoleniowej na rzecz Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Dyrektorowi:

- 1) opracowanie i wdrożenie procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych oraz przestrzeganie przepisów zawartych w obowiązującej ustawie Prawo zamówień publicznych, w szczególności w zakresie szacowania wartości zamówienia;
- 2) składanie rocznych sprawozdań z działalności instytucji gospodarki budżetowej określonych w art. 27 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych;
- 3) przestrzeganie zasad określonych w umowie użyczenia z dnia 9 maja 2012 r., zawartej pomiędzy Ministerstwem Zdrowia a PDZ, w szczególności postanowień § 2 ust. 2 ww. umowy w zakresie uzyskania pisemnej zgody Ministra Zdrowia w przypadkach w nim określonych;
- 4) rozważenie zasadności podniesienia progów wartości dla środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych;
- 5) rozważenie opracowania i wdrożenia zasad zawierania umów cywilnoprawnych;
- 6) dążenie do zapewnienia odpowiedniej kadry, co pozwoli wyeliminować sytuacje, które mogą skutkować naruszeniem postanowień kodeksu pracy, w szczególności w zakresie naruszenia limitów dotyczących czasu pracy i jego wymiaru, dobowego i tygodniowego wypoczynku, a także przepisów o pracy w godzinach nadliczbowych;
- 7) podjęcie działań mających na celu aktualizację funkcjonujących w PDZ uregulowań wewnętrznych, celem ich dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, w szczególności:
 - Statutu w zakresie zgodności postanowień z faktycznie wykonywaną działalnością przez PDZ,
 - Regulaminu organizacyjnego w zakresie struktury organizacyjnej PDZ.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pana Dyrektora, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego**, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Dyrektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Galas
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/